

Co se mění od ledna 2014? Novinky Ministerstva práce a sociálních věcí

Nový rok přinese změny v oblasti práce a sociálních věcí. Mění se například podmínky pro získání průkazu osoby se zdravotním postižením, zvyšují se důchody a náhradu mzdy bude zaměstnavatel vyplácet opět jen po dobu prvních 14 dnů.

OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- Dochází ke změně podmínek, za kterých se přiznává průkaz osoby se zdravotním postižením. Mění se tzv. zdravotní podmínka pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením i řízení o něj. Od 1. ledna 2014 bude možné průkaz **přiznat pouze na základě podání žádosti**, bude probíhat samostatné správní řízení, a to včetně posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem okresní správy sociálního zabezpečení. Úprava se tak přibližuje právní úpravě, která platila do konce roku 2011. **Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením nebude navázán na uznání stupeň závislosti nebo na neschopnost zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace.**
- Ke změnám dochází také u příspěvku na mobilitu. Ti, co příspěvek už pobírají, ho budou při splnění podmínek pobírat i nadále. U nových žadatelů je vznik nároku na příspěvek na mobilitu podmíněn vlastněním průkazu ZTP nebo ZTP/P přiznaného po 1. lednu 2014. Výše příspěvku se nemění, i nadále činí 400 Kč měsíčně. **Od 1. ledna 2014 bude možné na základě žádosti příjemce příspěvku vyplatit příspěvek jednou splátkou za tři kalendářní měsíce**, za které náležel.
- Rozšiřuje se okruh osob, které mají při splnění ostatních podmínek nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla, a to o osoby s anatomickou ztrátou dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování.

Dochází k dílčím změnám zákona o sociálních službách, které reagují na potřeby praxe při provádění zákona. Upřesňuje se například vymezení okruhu oprávněných osob pro účely příspěvku na péči a pro účely poskytování sociálních služeb. Dochází také k prodloužení platnosti současného postupu při přidělování dotací na poskytování sociálních služeb, na kraje se povinnost poskytovat dotace přenese až od roku 2015.

DŮCHODY

Důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí **přiznané před 1. lednem 2014**, se zvyšují tak, že se

- **základní výměra** (stejná pro všechny druhy důchodů) zvyšuje o 10 Kč na **2 340 Kč**
- **procentní výměra**, která je individuální a odvíjí se od získaných dob důchodového pojištění a příjmů, zvyšuje o **0,4 %**.

Důchody tak od lednové splátky vzrostou v průměru o 45 Kč. Zvýšení provede Česká správa sociálního zabezpečení automaticky, není potřeba o ně žádat. MPSV navrhuje vládě a novému parlamentu na rok 2014 mimořádnou valorizaci, která by měla nepříznivou situaci seniorům kompenzovat, podrobnosti jsou v této [tiskové zprávě](#).

NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ

Od ledna příštího roku budou zaměstnavatelé svému zaměstnanci, který byl uznán dočasně práce neschopným, vyplácet náhradu mzdy **za období prvních 14 kalendářních dnů** trvání pracovní neschopnosti namísto dosavadních 21 dnů. Další informace jsou v této [tiskové zprávě](#).

Redukční hranice týkající se denního vyměřovacího základu, na základě kterého se vypočítá například nemocenské, jsou pro rok 2014 následující:

- první redukční hranice činí **865 Kč**,
- druhá redukční hranice činí **1 298 Kč**,
- třetí redukční hranice činí **2 595 Kč**.

POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Nejvýznamnější změny:

- částka průměrné mzdy pro účely pojistného je 25 942 Kč,
- maximální vyměřovací základ pro placení pojistného je 1 245 216 Kč,
- rozhodná částka (daňový základ) zakládající účast na důchodovém pojištění OSVČ, která vykonává vedlejší činnost v roce 2014, je 62 261 Kč,
- minimální měsíční základ pro placení záloh na pojistné pro **OSVČ vykonávající hlavní činnost** je 6 486 Kč – z toho **minimální záloha** na pojistné činí **1 894 Kč**,
- minimální měsíční vyměřovací základ pro **OSVČ vykonávající vedlejší výdělečnou činnost** je 2 595 Kč – z toho **minimální záloha** na pojistné činí **758 Kč**.

ZÁKONÍK PRÁCE

Nejvýznamnější změny:

- Právní úprava svéprávnosti fyzické osoby – zaměstnance nebo zaměstnavatele v pracovněprávních vztazích, stanovení zákazu výkonu závislé práce do 15 let věku a důsledky neplatnosti právních jednání **jsou nyní vyhrazeny občanskému zákoníku** a zákoník práce (ZP) tuto problematiku - až na výjimky - již neupravuje;
- ZP stanoví, ve kterých případech se ke **konkrétnímu věcně nebo formálně vadnému právnímu jednání nepřihlíží a jsou tudíž právně neúčinná** (např. výpověď z pracovního poměru, která nebyla dána písemně, ujednání v podnikové kolektivní smlouvě, která upravují práva zaměstnanců v menším rozsahu než kolektivní smlouvy vyššího stupně, vzdání se práva zaměstnancem, které mu přiznává ZP, kolektivní smlouva nebo vnitřní předpis, postoupení pohledávky ze základního pracovněprávního vztahu nebo převzetí dluhu zaměstnance vůči zaměstnavateli nebo naopak jinou osobou);
- ZP ve vazbě na obecnou úpravu v občanském zákoníku zavádí nový institut **spočívající v možnosti okamžitého zrušení pracovního poměru**, dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti **zákonným zástupcem mladistvého zaměstnance mladšího 16 let věku** s přivolením soudu, je-li to nezbytné v zájmu jeho vzdělávání, vývoje nebo zdraví;
- ZP stanoví zákaz postoupení práva na mzdu, plat, odměnu z dohody nebo jejich náhradu nebo použití tohoto práva k zajištění dluhu, s výjimkou dohody o srážkách ze mzdy;
- ZP omezuje možnosti započtení proti pohledávce na mzdu, plat, odměnu z dohody nebo jejich náhradu, a to jen ve vazbě na podmínky stanovené pro výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy v občanském soudním řízení.

*Petr Sulek
tiskový mluvčí*